

Excursie Achterhoek

15 september 2018

Bij de schuilhut van het Nationaal Lindearboretum in Winterswijk verwelkomt onze gids Jan van den Brandhof een grote groep belangstellenden. In 1996 kreeg de stichting Lindearboretum toestemming dit 14 ha grote terrein als arboretum in te mogen richten. Jan legt uit dat het arboretum – uitzonderd het cultuurgedeelte bij de ingang – een geografi-

sche indeling in drie groepen heeft: de Europese linden, de Amerikaanse linden en de Aziatische linden. Onder de Europese linden vallen: *Tilia cordata*, *Tilia platyphyllos* en de kruising tussen beide, de *Tilia ×europaea*. Ook de meer zuidelijke *Tilia tomentosa* hoort bij de Europese groep.

Bij de ingang staan een aantal voorbeelden van het ge-

bruik en vormen van linden: een berceau, daklinden, etagelinden, leilinden en linden als haag. Via een mooie laan van zo'n veertig jaar oude *Tilia cordata* komen we bij de smalle Amerikaanse linden als *T. americana* 'Nova' en 'Red-

Een mooi overzicht hoe het Lindearboretum naar volwassenheid groeit

Foto: Jeichina Stolk



mond'. Vaak zijn de bomen met drie of vijf van dezelfde soorten en cultivars bijeen gezet, waardoor een completer beeld gevormd kan worden van elke soort. Momenteel springt de *T. americana* 'Moltkei' met zijn grote bladeren uit. Het is een prachtige boom, waar veel aanwezigen bij blijven staan. Jan vertelt dat de naam zwarte linde is afgeleid van het feit dat de jonge scheuten donker zijn. We lopen langs de zilverlinden met hun strakke regelmatige kroon. Via de mooie *Tilia tomentosa* 'Kloon II' komen we bij Jans 'meest bijzondere boom die is vernoemd naar zijn zoon Wouter: de bolvormige *T. tomentosa* 'Wouter'. Hier staan nog twee andere meer of mindere bolvormige cultivars van *T. tomentosa*, namelijk 'Silver Globe' en 'Van Koolwijk'. Een zeer mooie boom met mooie bladeren vormt de uit Italië verkregen *T. argentea*.

Terug bij de *T. europaea* zien we enkele prachtexemplaren van *T. europaea* 'Koningslinde' en de nog weinig gekweekte maar goed droogtebestendige *T. europaea* 'Jubilee', die bij zomers zoals van 2018 interessant worden. Een geschikte straatboom is de *T. platyphyllos* 'Tortuosa' met de mooi gedraaide takken en enigszins zuilvormige kroon. Enkele piramidevormige *T. cordata* als 'Böhlje', 'Erecta', 'Greenspire' en 'Rancho' vormen mooie bomen waarvan bij enkele al het uithangen van de takken is te

zien. Uiteraard kunnen niet alle bomen worden beschreven; volgens Jan staan hier zo'n zeshonderd bomen van meer dan 160 soorten. Vermeldenswaard is de zuilvorm van *T. platyphyllos* 'Fastigiata' met een mooie rechte stam en een belangrijke drachtboom voor bijen en ook goed bestand tegen droogte. Bij de Aziatische linden staat *Tilia japonica*, met lange bladstelen, en de opvallende *Tilia monticola* met zijn grote, blauwige bladeren. *Tilia mongolica* vormt een mooi sierlijk boompje met een bladinsnijding als van berk. Richting startpunt passeren we een *T. henryana* met de prachtige genaalde bladrand. Bij de schuilhut staan enkele spullen van linden die hier nog worden aangeplant zoals *T. chingiana* met grote en dikke bladeren en een van de kleinste linden: *Tilia cordata* 'Komsta'.

Hierna bezoeken we de kwekerij van Albert Leemreize in Ruurlo. In de inleiding geeft Albert aan dat hij zo'n vijftien jaar geleden begon met deze kwekerij van veelal bijzondere soorten. Hij kweekt zo'n vijfhonderd soorten en/of cultivars. We bezoeken eerst het arboretum, boordevol prachtige soorten als *Sycoparrotia semidecidua* met de dikke bladeren die voor een deel in winter blijven hangen (zie de naam semi = half en decidua = afvallend). Ook soorten als *Fagus sylvatica* 'Dawyck Purple', *Acer*

rubrum 'Brandywine', *Kalopanax septemlobus* var. *maximowiczii* en *Acer* 'Silver Vein' en de voor de tweede maal dit jaar bloeiende vaantjesboom zijn aparte en mooie soorten. En dan de pawpawboom met vruchten en bladeren die aan de top drie lobben bezitten; vandaar de naam *Asimina triloba*. Er staan veel mooie bomen waarvan ik nog *Syringa pекinensis* 'Gimborn's China Pearl' noem, met de prachtig afschilferende bast. Alles is goed onderhouden dus Albert Leemreize is een kweker om te onthouden als je leuke soorten wilt hebben. □

Tilia cordata 'Böhlje', etagelinde in het Lindearboretum. In Duitsland speelt de muziekkapel op het plein en wordt er onder de boom gedanst.

Foto: Gerrit Visscher

